

Nestvlieders en nestblijvers

Dit tijdschrift heeft steeds beoogd een afspiegeling te zijn van de huisartsgeneeskunde in Nederland, met een evenwichtige samenhang tussen de elementen *huisarts* en *wetenschap*. Er was sprake van een groeifase (1957-1963), een consolideringsfase (1964-1972), een crisisfase (1973-1981) en een expansiefase (vanaf 1982). Aan deze laatste fase lijkt nu een eind gekomen en het is nog niet duidelijk hoe de *fin de siècle* er voor *Huisarts en Wetenschap* uit zal zien.

De overgang die H&W momenteel doormaakt, heeft te maken met de evolutie van een belangrijk deel van de traditionele groep auteurs. De inhoud tijdens de eerste drie fasen werd bepaald door nestblijvers, maar in de loop van de expansiefase kwam een nieuw type auteurs binnen de Nederlandse huisartsgeneeskunde tot ontwikkeling, die we nestvlieders kunnen noemen. Zij publiceren hun onderzoeksresultaten bij voorkeur (en met succes) in Engelstalige tijdschriften. Aandacht voor de spreekbuis van het nest lijkt er nogal eens bij in te schieten. Het wereldruim buiten Nederland is immers uitdagend en schier onbegrensd, het aantal vliegreuen is beperkt en trofeeën uit den vreemde leveren binnen het eigen nest en dat van anderen relatief veel 'credits' op.

Overheersend nestvliedend gedrag kan echter problemen opleveren. De aard van de huisartsgeneeskunde brengt immers met zich mee dat de nestblijvers in de praktijk van alledag in de meerderheid zijn. Voor deze praktiserende huisartsen is H&W een van de belangrijkste bronnen van wetenschappelijk-huisartsgeneeskundige informatie. Zij willen niet verstoken raken van de rapportage van Nederlandse onderzoeksbevindingen en zij zijn ook geïnteresseerd in relevante informatie van buiten de landsgrenzen.

De trek naar Angelsaksische streken mag de bloei van de huisartsgeneeskunde in het thuisland niet in gevaar brengen. Verstandige nestvlieders zullen het contact met hun natuurlijke achterban en doelgroepen daarom, naar we mogen aannemen, niet willen verliezen. De waardering die de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen onlangs heeft uitgesproken voor publikaties in *Huisarts en Wetenschap*, zal hopelijk een stimulans voor nestvliedende onderzoekers en auteurs zijn om het medium voor de nestblijvers niet te veronachtzamen.

De redactiecommissie zal van haar kant een actiever beleid gaan voeren om relevante informatie (ook) in H&W te doen publiceren. Dubbelpublikaties, bewerkingen van elders gepubliceerde resultaten, de mogelijkheid oorspronkelijke artikelen in H&W in het Engels te publiceren, de klinische les als middel voor synthese van praktijkervaringen met literatuurgegevens, en een prominentere rol voor de referatenrubriek beogen de belangen van nestblijvers en nestvlieders dichter bijeen te brengen.

In het verlengde van dit beleid zullen de auteurs van huisartsgeneeskundige proefschriften, meer dan de laatste jaren het geval is geweest, worden uitgenodigd relevante delen van hun onderzoek te bewerken tot manuscript voor H&W. Daarbij gaat het niet om een dubbelpublikatie van de opzet en resultaten van het onderzoek – die kan de geïnteresseerde lezer in het proefschrift lezen – maar om een bespiegeling over de wetenschappelijke en praktijkrelevante implicaties van hun promotie-onderzoek.

In dit beleid past ook de introductie van een nieuwe rubriek. De laatste jaren heeft H&W een duidelijke plaats gekregen als platform voor discussie: de NHG-standaarden en onderwerpen als morbiditeitsregistratie, automatisering en 'de wetenschappelijke benadering' stimuleren de pen van velen. De redactiecommissie streeft ernaar deze functie verder te versterken. In de rubriek *Forum* zullen recensies van proefschriften worden opgenomen, direct gevolgd door een commentaar of weerwoord van de auteur van het besproken proefschrift. Voorts zullen beschouwende artikelen over de principes van en controversen over de huisartsgeneeskunde worden gestimuleerd.

De samenstelling van de redactiecommissie werd voorheen gekenmerkt door nestblijvers, maar uiteindelijk heeft een ware blijver toch ook de redactiecommissie verlaten. Wim van Veen heeft zich 17 jaar met enthousiasme ingezet voor H&W. Zijn betrokkenheid is niet afgenomen toen hij de praktische huisartsgeneeskunde had verlaten en zich richtte op de epidemiologie en de beleidssfeer. Zijn ervaring en deskundigheid op die terreinen zijn H&W zeer ten goede gekomen. De lezers hebben daar kennis van kunnen nemen via zijn talrijke doorwrochte commentaren, en vele auteurs via zijn kritische, maar opbouwende kanttekeningen bij hun manuscripten. Hij was de laatste redacteur die de crisisfase van H&W nog aan den lijve heeft meegemaakt. De nostalgische herinneringen aan die tijd zullen tijdens de redactievergaderingen voortaan ontbreken, maar bovenal zullen zijn zorgvuldigheid, belezenheid en relativerende noot worden gemist.

Gelukkig zijn de gelederen inmiddels versterkt door de komst van Toine Lagro-Janssen en Nico van Duijn. Beiden zijn ervaren huisartsen en onderzoekers in respectievelijk Nijmegen en Almere/Amsterdam. Mede door hun aanwezigheid kan de redactiecommissie de uitdaging waar H&W in de *fin de siècle* voor wordt gesteld, vol vertrouwen aannemen.

Frans J. Meijman